

Roda de premsa, 24 de febrer de 2016

PERILL

explotació laboral de
persones estrangeres

CONDICIONS
INHUMANES

SALARIS
MISERABLES

EXPULSIÓ

TREBALL
SENSE
CONTRACTE

#denunciaexplotaciolaboral

«Perill, explotació laboral de persones estrangeres»

- En els últims 10 anys, Catalunya ha rebut més d'1 milió i mig de persones estrangeres. Actualment, representen el 14,1% (amb 1.067.883 persones) del total de la població.
- Amb més presència de les franges d'edat compreses entre els 15 i 44 anys (dades extretes de l'informe presentat recentment per la Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania de la Generalitat.
- A Catalunya, de l'any 2011 al 2015, hi ha hagut un total de 164.950 concessions de nacionalitat espanyola (Idescat). Pel que fa al motiu pel qual es van concedir, 3 de cada 4 ha estat per residència (de 2 i 10 anys de residència legal, segons el país d'origen del sol·licitant). Població que continua necessitant serveis d'assessorament en estrangeria com els que ofereix AMIC (per tramitar la regularització de familiars, l'homologació de títols, etc.) i assessorament laboral al sindicat, ja que amb l'adquisició de la nacionalitat no queda resolta de forma automàtica la millora de la seva inserció social i laboral.
- Segons dades de la Secretaria d'Igualtat, Ciutadania i Migracions de la Generalitat de Catalunya, més del 70% de la població estrangera fa més de 6 anys que és al país i, en conseqüència, està en ple procés d'integració.

En la memòria d'AMIC-UGT de l'any 2016 també es constata que entre les persones estrangeres ateses per l'entitat (11.272 persones), 7 de cada 9 fa més de 5 anys que resideix a Catalunya.

- A Catalunya, en 6 anys han disminuït un 74% les autoritzacions de treball concedides a estrangers (dades del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social). Això es deu a la caiguda de la demanda de mà d'obra estrangera en origen (autoritzacions inicials) i, d'altra banda, per la dificultat que tenen moltes persones estrangeres per reunir els requisits que els demana la Llei d'estrangeria (principalment econòmics, com tenir un contracte de treball, cotització a la Seguretat Social, etc.) per renovar la seva autorització o per regularitzar la seva situació administrativa (via arrelament social).

De gener a octubre del 2016, més del 70% de les autoritzacions de treball a estrangers es van concedir per ocupar feines de baixa qualificació i, d'aquestes, un 50% van ser per a empleats domèstics i altre personal de neteja (dades d'àmbit nacional, Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social).

- D'acord amb les dades recollides per AMIC-UGT (memòria d'activitat, 2016), en quatre anys s'ha duplicat el nombre de persones ateses estrangeres que han caigut en la irregularitat sobrevinguda (pèrdua de l'autorització de residència i treball). El principal motiu que provoca aquesta situació d'irregularitat sobrevinguda és la precarietat laboral que pateix el col·lectiu d'immigrants. La reforma laboral ha portat a l'encariment de les condicions de treball, i aquesta té un impacte més gran entre els treballadors estrangers, ja que de les condicions de treball que se'ls apliquin pot dependre la seva situació administrativa en aquest país. Si no compleixen els requisits que els exigeix la Llei d'estrangeria (estar d'alta a la Seguretat Social, haver cotitzat com a mínim la meitat del temps de residència legal, etc.) perden l'autorització de residència i treball.

- El 12,50% del total dels treballadors a Catalunya afiliats amb alta a la Seguretat Social són nacionals estrangers, 398.605 persones (desembre 2016, Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social). D'aquesta població, el 33,12% són nacionals de la UE, principalment de Romania (40.081 afiliats), Itàlia (27.142), França (16.039), el Regne Unit (8.961) i Alemanya (7.850).

El 66,88% són extracomunitaris, dels quals destaquen els afiliats nacionals del Marroc (49.322), la Xina (26.963), el Pakistan (16.853), Bolívia (15.438) i l'Equador (12.467).

El 83,78% dels afiliats estrangers a la Seguretat Social està donat d'alta en el règim general, el 16,10% en el règim especial de treballadors autònoms i 0,12% en el règim especial de treballadors del mar.

Dins del règim general, els principals sectors d'activitat on s'ocupa la població estrangera són l'hostaleria (16,37%), comerç (15,59%), activitats administratives i serveis auxiliars (10,84%), S.E. empleats de la llar (10,54%) i la indústria manufacturera (9,53%). El 67% dels treballadors estrangers en aquest règim són extracomunitaris.

Quant als treballadors autònoms, els afiliats estrangers en aquest règim representen l'11,75% del total d'afiliats autònoms. Els sectors principals d'ocupació són: comerç (25,65%), hostaleria (19,98%), indústria manufacturera (11,36%), construcció (8,39%), activitats professionals, científiques i tècniques (6,74%) i transport i emmagatzematge (5,68%). El 61% dels autònoms són extracomunitaris.

Destaquem que en la indústria càrnia el 40% dels treballadors són estrangers. Així ho recull l'informe "Cooperatives d'indústries càrnies" de la UGT de Catalunya, presentat l'abril de 2016.

- Si bé no existeixen estadístiques oficials sobre el treball irregular, AMIC-UGT en la seva memòria d'activitat de 2016 aporta dades rellevants sobre la situació laboral de la població usuària del servei d'estrangeria. Així, constatem que el treball irregular entre la població atesa per AMIC durant l'any 2016 representa el 16,75%. D'aquesta població que treballa en l'economia submergida, el 19,31% compta amb una autorització per residir i treballar a

Espanya. Es tracta d'una estratègia de supervivència per a molts estrangers, tot i que això els impedeix: a) la renovació de les targetes de residència temporal del treballador i els seus familiars dependents, ja que existeixen requisits mínims de cotització per a la renovació de les seves autoritzacions; b) la regularització via arrelament social; c) la cotització a la Seguretat Social, i el fet que limita l'accés a drets socials. Per als qui compten amb una autorització temporal de treball, treballar sense contracte pot portar-los a caure en la irregularitat sobrevinguda.

- Segons dades de l'enquesta d'Estructura Salarial de l'any 2014, el 64,3% dels assalariats estrangers es concentra en els quatre decils inferiors de salari, el doble dels assalariats espanyols en aquests mateixos decils.
- El salari mitjà mensual de la població amb nacionalitat estrangera és un 31% inferior al salari mitjà dels qui tenen nacionalitat espanyola.
- Les dones estrangeres perceben menys salari anual respecte a les dones espanyoles (20.531 euros), concretament un 15% menys. Si el comparem amb el salari mitjà de l'home espanyol, la bretxa salarial és d'un 40% menys (Enquesta d'estructura salarial 2014).

En aquest context, la UGT de Catalunya i AMIC impulsem una campanya de sensibilització en l'àmbit d'empreses i entre la població immigrant perquè denunciïn l'explotació laboral.

Instem al Govern Espanyol que s'adhereixi al C143 Conveni sobre les migracions en condicions abusives i la promoció de la igualtat de tracte dels treballadors migrants.

Art. 1. Del Conveni 143, de 1975 (Conveni sobre les migracions en condicions abusives i la promoció de la igualtat de tracte dels treballadors migrants): *«Tot membre pel qual es trobi en vigor el Conveni es compromet a respectar els drets humans fonamentals de tots els treballadors migrants».*

Art. 8. 1- *A condició d'haver residit legalment en el país amb finalitats de treball, el treballador migrant no pot ser considerat en situació il·legal o irregular pel fet mateix de la pèrdua de la seva feina, la qual no haurà de comportar per ella mateixa la retirada del seu permís de residència o, arribat el cas, del seu permís de treball.*

2. *En conseqüència, ha de beneficiar-se d'un tracte igual al dels nacionals, especialment pel que fa a les garanties en matèria de seguretat en l'ocupació, obtenció d'un altre treball, obres per absorbir la desocupació i readaptació.*

I també la ratificació del Conveni 189 sobre les treballadores i els treballadors domèstics, 2011 (núm. 189, de la OIT).